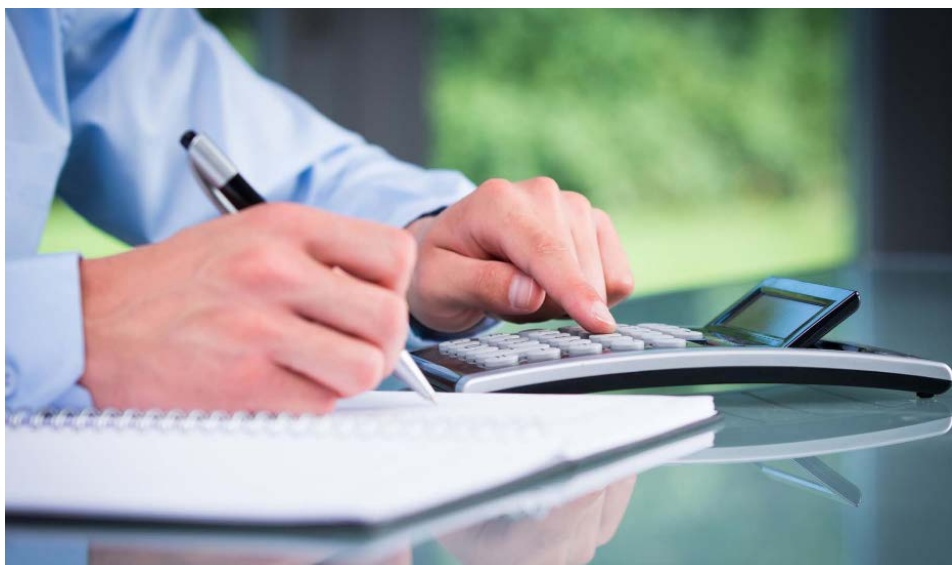

HEMSEDAL KOMMUNE

ÅRSREKNESKAP

2018

Oversyn

1	Balanserekneskapen	1
2	Revisor si beretning	3
3	Økonomisk oversikt - drift	5
4	Økonomisk oversikt – investering	9
5	Økonomisk oversikt – endring arbeidskapital	11
6	Økonomisk oversikt – anskaffelse og anvendelse av midler	11
7	Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 1A og 1B	12
8	Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 2A og 2B	15
	Note 0 - Rekneskapsprinsipp, vurderingsregler og organisering (jfr. KRS 6)	17
	Note 1 - Endring i arbeidskapital.....	18
	Note 2 - Ytingar til leiing og revisor.....	19
	Note 3 - Pensjon.....	19
	Note 4 - Anleggsmidlar.....	21
	Note 5 - Aksjer og andelar.....	21
	Note 6 - Sal av finansielle anleggsmiddel.....	21
	Note 7 - Langsiktig gjeld.....	22
	Note 8 - Avdrag på lån – minste tillatte avdrag	22
	Note 9 - Garantiansvar	23
	Note 10 - Anna vesentleg forplikting	23
	Note 11 - Finansielle egedelar og forpliktingar	23
	Note 12 - Avsetninger og bruk av fond	24
	Note 13 - Strykingar og rettingar	24
	Note 14 - Endring av rekneskapsprinsipp og rekneskapsmessig meirforbruk.....	24
	Note 15 - Kapitalkonto	25
	Note 16 - Gebyrfinansierte sjølvkosttenester - etterkalkyle 2018.....	26
	Note 17 - Usikre forpliktingar, betinga egedelar og hendingar etter balansedagen	26
	Note 18 - Vesentlege postar	26
	Note 19 - Verknad av endring av rekneskapsprinsipp, rekneskapsestimat og korr. av tidlegare års feil.....	26
	Note 20 - Etablering og avvikling av KF.....	26
	Note 21 – Interkommunalt samarbeid.....	27

1 Balanserekneskapen

EIENDELER	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017
Anleggsmidler	546 071 069	511 906 922
<u>Herav:</u>		
Faste eiendommer og anlegg (note 4)	269 281 768	263 961 717
Utstyr, maskiner og transportmidler (note 4)	16 173 449	10 393 095
Utlån	15 593 845	15 444 578
Konserninterne langsiktige fordringer	-	-
Aksjer og andeler (note 5)	1 661 850	1 711 950
Pensjonsmidler (note 3)	243 360 157	220 395 582
Omløpsmidler	158 968 420	141 349 984
<u>Herav:</u>		
Kortsiktige fordringer	2 678 497	1 600 011
Konserninterne kortsiktige fordringer	21 056 035	14 866 115
Premieavvik	13 163 387	10 799 594
Aksjer og andeler	-	-
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	-	-
Derivater	-1 003 556	565 460
Kasse, postgiro, bankinnskudd	123 074 057	113 518 805
SUM EIENDELER	705 039 489	653 256 907
EGENKAPITAL OG GJELD	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017
Egenkapital	196 910 954	171 254 942
<u>Herav:</u>		
Disposisjonsfond	51 783 302	44 905 099
Bundne driftsfond	16 358 476	12 626 962
Ubundne investeringsfond	25 873 508	23 498 610
Bundne investeringsfond	3 586 217	4 263 268
Regnskapsmessig mindreforbruk	5 926 895	13 068 203
Regnskapsmessig merforbruk	-	-
Udisponert i inv.regnskap	-	73 022
Udekket i inv.regnskap	-	-
Kapitalkonto (note 15)	95 868 677	75 305 898
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-2 486 119	-2 486 119
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	-	-
Langsiktig gjeld	463 291 652	440 862 209
<u>Herav:</u>		
Pensjonsforpliktelser (note 3)	279 250 760	268 065 744
Ihendehaverobligasjonslån	-	-
Sertifikatlån	-	-
Andre lån (note 7)	184 040 892	172 796 465
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-

	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017
Kortsiktig gjeld	44 836 883	41 139 756
<u>Herav:</u>		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	21 553 719	18 418 806
Derivater	21 957 368	21 430 837
Konsernintern kortsiktig gjeld	-	-
Premieavvik	1 325 797	1 290 113
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	705 039 489	653 256 907
MEMORIAKONTI	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017
Memoriakonto	18 786 569	6 184 314
<u>Herav:</u>		
Ubrukte lånemidler	13 089 260	4 261 185
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-
Andre memoriakonti	5 697 309	1 923 129
Motkonto for memoriakontiene	-18 786 569	-6 184 314
Hemsedal, 7. mars 2019		
Jan Olav Helling	Arne Fredriksen	
Rådmann	Økonomisjef	

2 Revisor si beretning

Kommunerevisjon IKS

Saksbeh: Anders Myrvang Mob.tlf: 41612116 Vår ref: 2019-071 Sted og dato: Fagernes, 25.03.2019

Til
Kommunestyret i Hemsedal kommune

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Hemsedal kommunes årsregnskap som viser et overskudd på netto driftsresultat med kr. 3.878.408 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 5.926.895. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunen per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsberetning, men ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunerevisjon IKS

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. For nærmere beskrivelse av revisors oppgaver og plikter viser vi til omtale av dette på vår hjemmeside - <http://kommunerevisjoniks.no/kommunerevisjon-iks/oppgaver/>.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, med unntak av budsjettavvik som kommunen har omtalt i regnskapsdokumentet og årsberetningens kapittel 6, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Fagernes 25.03.2019

Kommunerevisjon IKS

Anders Myrvang
Registrert revisor

3 Økonomisk oversikt - drift

	R 2018	Reg. B 2018	Oppr. B 2018	R 2017
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	9 691 766	9 198 000	9 196 684	9 097 330
Andre salgs- og leieinntekter 1)	36 876 835	29 974 000	29 973 930	29 047 037
Overføringer med krav til motytelse 2) og 3)	29 389 814	14 637 000	14 285 868	30 198 524
Rammetilskudd 4)	67 566 816	72 162 000	72 162 000	69 844 762
Andre statlige overføringer	8 367 224	8 252 000	8 252 198	15 471 217
Andre overføringer	805 258	28 000	28 000	101 132
Skatt på inntekt og formue 4)	84 915 685	75 540 000	75 540 000	76 757 721
Eiendomsskatt	5 784 858	6 340 000	6 340 000	7 134 659
Andre direkte og indirekte skatter	2 728 214	2 830 000	2 830 000	2 726 836
Sum driftsinntekter	246 126 471	218 961 000	218 608 680	240 379 218
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter 2)	124 116 289	116 567 000	116 413 966	118 568 783
Sosiale utgifter	28 295 437	29 731 000	29 693 102	27 575 926
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	33 852 868	28 760 000	33 940 352	35 313 847
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	41 357 350	37 399 000	34 741 158	33 794 405
Overføringer	12 248 873	10 190 000	5 615 383	11 006 156
Avskrivninger 5)	10 902 655	10 383 000	10 382 211	10 866 514
Fordelte utgifter	-26 606	-	-	-144 100
Sum driftsutgifter	250 746 867	233 030 000	230 786 172	236 981 529
Brutto driftsresultat	-4 620 396	-14 069 000	-12 177 492	3 397 689
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	7 664 798	6 572 000	6 572 000	7 512 791
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansinntekter	7 664 798	6 572 000	6 572 000	7 512 791
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	2 927 407	2 771 000	2 771 552	2 703 154
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån (note 8)	7 141 242	6 829 000	6 828 667	7 447 741
Utlån	-	-	-	-
Sum eksterne finansutgifter	10 068 649	9 600 000	9 600 219	10 150 895
Motpost avskrivninger 5)	10 902 655	10 383 000	10 382 211	10 866 514
Netto driftsresultat	3 878 408	-6 714 000	-4 823 500	11 626 099
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	13 068 203	13 068 000	-	12 363 294
Bruk av disposisjonsfond (note 12)	5 790 000	5 700 000	3 800 000	2 339 000
Bruk av bundne fond (note 12)	4 753 362	3 997 000	3 996 500	6 774 842
Sum bruk av avsetninger	23 611 565	22 765 000	7 796 500	21 477 136
Overført til investeringsregnskapet	10 000	10 000	-	29 896
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Avsatt til disposisjonsfond (note 12)	13 068 203	13 143 000	75 000	14 267 064
Avsatt til bundne fond (note 12)	8 484 876	2 898 000	2 898 000	5 738 072
Sum avsetninger	21 563 078	16 051 000	2 973 000	20 035 032
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	5 926 895	-	-	13 068 203

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat syner eit positivt resultat med 3,878 mill. kroner mot budsjettet negativt resultat med 6,724 mill. kroner. Tilsvarande tal i 2017 var eit positivt netto driftsresultat på 11,626 mill. kroner.

Dei vesentlege avvika - UTGIFTER:

1) Netto lønsutgifter (Lønsutgifter korrigerert for del av «Overføringer med krav til motytelse):

	R 2018	B 2018 - korr.	Avvik
Lønnskostnader inkl. skysskostnader m.m.	124 116 289	116 567 000	7 549 289
Refusjon sjukdom og svangerskap	-5 447 893	-	-5 447 893
Netto avvik lønskostnader	118 668 396	116 567 000	2 101 396

Kommentar:

Som ein kan sjå er auke i lønsutgifter i stor grad knytt til kostnader ved sjukefråvær som gir refusjon. Tabellen syner at administrasjonen har vore gode til å organisere fråvær med normal drift samanlikna med tilsvarande i 2017, sjå også punkt 3 nedanfor.

Det vil vere stor skilnad mellom opprinneleg budsjett og revider budsjett mellom einssilde utgiftspostar. Dette skuldast at mva. vart spesifisert administrativt.

Dei vesentlege avvika - INNTEKTER:

2) Andre sals- og leigeinntekter

Avviket heng i stor grad saman med tilknytningsavgifter, som skal setjast av til sjølvkostfond.

3) Overføringer med krav om motyting (beløp som ikkje er med i punkt 1, men inkl. ref. sjukdom og sv.sk)

<u>Overføringer med krav om motytelse</u>	R 2018	B 2018 - korr.	Avvik
Refusjon sjukdom og svangerskap	-5 447 893	-	-5 447 893
Refusjon frå staten	-633 852	-10 000	-623 852
Statstilskot opplæring	-11 501	-	-11 501
Andre statstilskot	-14 109 738	-8 927 000	-5 182 738
Kompensasjon for merverdiavgift	-4 805 882	-4 601 000	-204 882
Refusjon frå kommuner	-2 773 155	-704 000	-2 069 155
Tilskudd frå private	-272 437	-10 000	-262 437
Refusjon fra private	-852 014	-235 000	-617 014
Vesentlege postar	-28 906 472	-14 487 000	-14 419 472

Kommentar:

Inntekter er bra, men...

Dersom kommunen får meir inntekter enn budsjettet er dette positivt. Det finst likevel ikkje gratis pengar, det er alltid ei forplikting som følgjer med (nokre av inntektene er ganske like i form sjølv om dei er plassert på forskjellig art):

- Refusjon frå staten – tilskot til vidareutdanning lærarar. Dette har sjølvsgatt ei utgiftsside
- Andre statstilskot – avvik gjeld i hovudsak tilskot til prosjekt. Desse tilskota blir sett av til fond dersom dei ikkje er nytta til føremålet dei er søkt om i året.

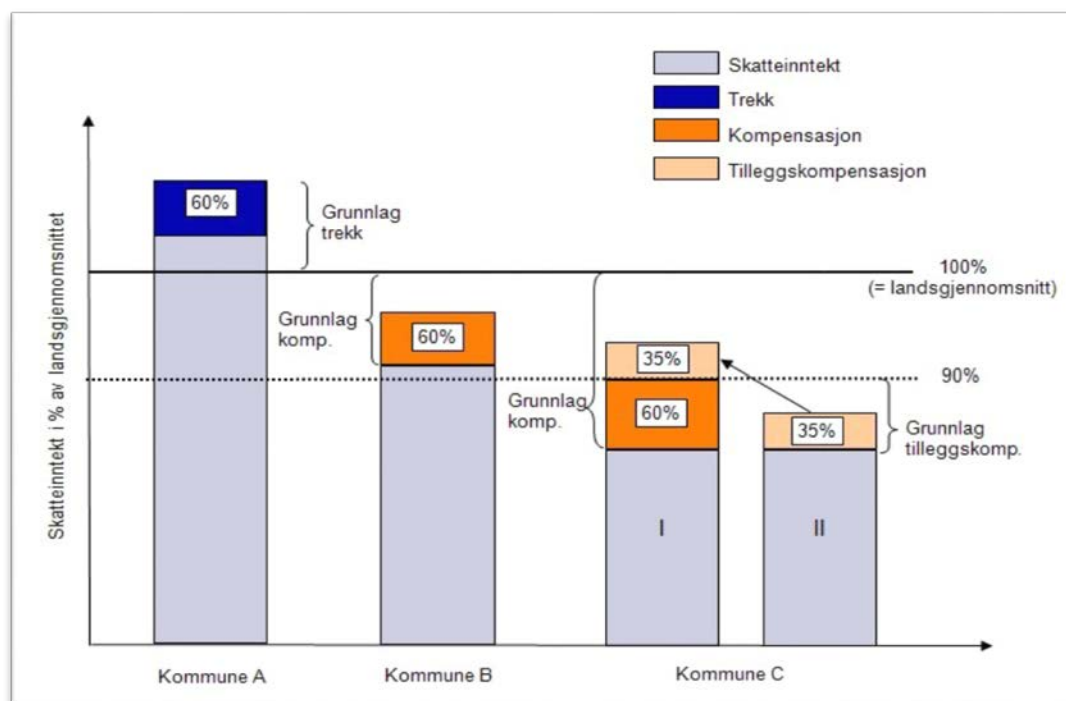
Tilskot som blir søkt etter må ha som føremål å gjere organisasjonen betre og meir effektiv med dei ressursane ein har og bør ikkje skape nye behov.

I den grad tilskotet motiverer til utgiftsauke, så kan dette vere utan at kommunestyret har ynskt dette. Tilskot som søkast på bør difor vere som ein del av kommunen sin langsiktige strategi.

4) Skatt og rammetilskot

	R 2018	B 2018 - korr.	Avvik
Rammetilskot	-67 566 816	-72 162 000	4 595 184
Skatt på formue og inntekt	-84 915 685	-75 540 000	-9 375 685
Frie inntekter - inntektssystemet	-152 482 501	-147 702 000	-4 780 501

Rammetilskot og skatt på formue og inntekt heng for mange kommunar saman og eit begrep som utgiftsutjamning blir nytta til å jamne ut dei største skilnadene mellom skatterike kommunar og skattefattige kommunar. Modellen er som synt under:

Hemsedal kommune er ein rik skattekommune og vil bli trukke i rammetilskot dersom skatteinntektene aukar meir enn føreset. Administrasjonen kan ikkje vite heilt sikkert kva som blir endring i frie inntekter før skatt for november månad er motteke.

5) Avskrivningar

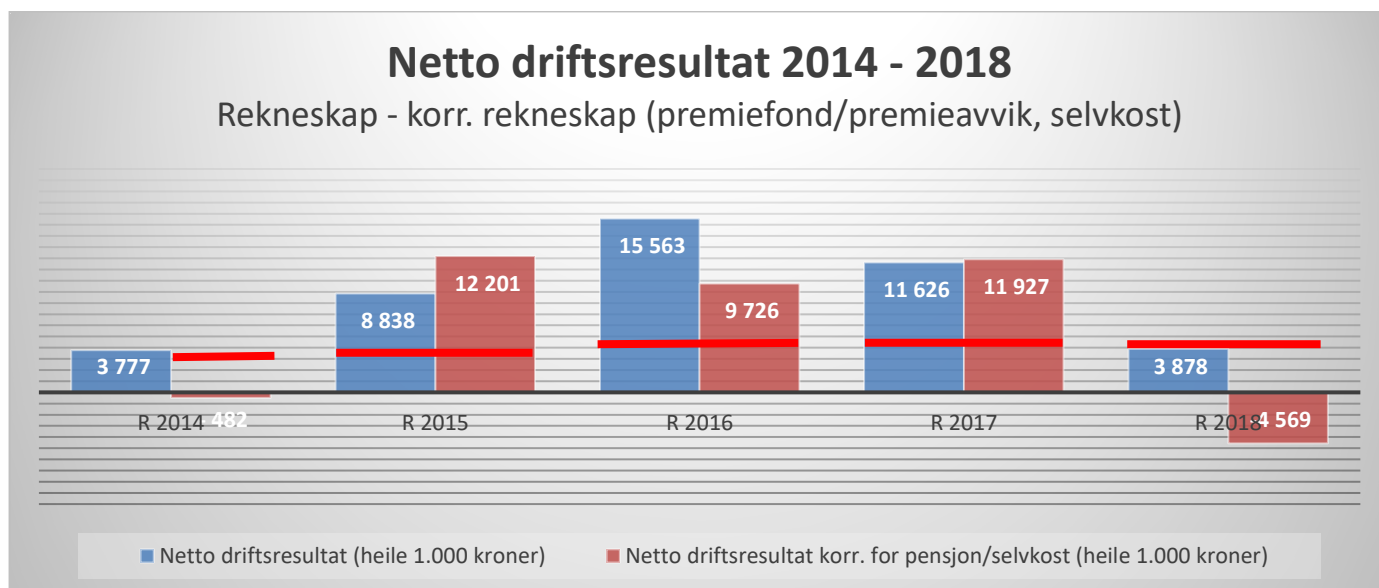
Avskrivning i kommunalt rekneskap er ikkje noko vesentleg begrep med unnatak av berekning av mindre avdrag, sjå note 8.

Regneskapsmessig mindreforbruk

Etter at alle lovmessige og vedtekne avsetningar til fond og tilsvarende bruk av fond er gjort, ender Hemsedal kommune med eit regneskapsmessig mindreforbruk på kr. 5.926.894,50. Budsjettmessig bruk av disposisjonsfond – kr. 5.700.000 – bidreg til dette mindreforbruket.

Kommunestyret skal i ein eigen sak ta stilling til korleis mindreforbruket skal disponerast.

Nokre rekneskapsbegrep – 2014 – 2018 (utvikling):

Den raude streken er målet som blir sett frå «Teknisk beregningsutval for kommunal økonomi» ([TBU](#))

Den raude søyla er normalt den aller viktigaste. Denne justerer for spesielle inntekter og kostnader som kommunen i liten grad kan rekne inn i normal drift.

Inntekter på sjølvkostområdet er ikkje kommunen sine pengar og må setjast av til fond. Tilkoplingsgebyr er døme på ei slik inntekt. Denne hadde vore meir logisk å plassere som investeringsrefusjon, men altså ikkje etter lovverket.

Premieavvik og premiefond er andre transaksjonar som verkar på resultatbegrepa til kommunen. Desse svingar og er utanfor kommunen sin kontroll. Dei kan vere både positive og negative for drifta. Dei siste åra har dei vore positive. Premieavvik er i seg sjølv berre ein papirtransaksjonar som blir ført berre mot kapitalkonto.

4 Økonomisk oversikt – investering

	R 2018	Rev. B 2018	Oppr. B 2018	R 2017
Inntekter				
Salg av driftsmidler og fast eiendom 1)	6 335 666	8 879 000	8 879 000	7 640 165
Andre salgsinntekter 2)	-	-	-	860
Overføringer med krav til motytelse 2)	9 070 145	7 700 000	7 700 000	5 821 228
Kompensasjon for merverdiavgift 3)	4 078 352	5 778 000	2 386 800	1 710 789
Statlige overføringer	-	-	-	-
Andre overføringer	215 000	-	-	-
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	-
Sum inntekter	19 699 163	22 357 000	18 965 800	15 173 042
Utgifter				
Lønnsutgifter	68 679	-	-	377 792
Sosiale utgifter	19 682	-	-	103 040
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	23 736 051	49 555 000	36 234 000	17 383 050
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-	-
Overføringer 3)	4 078 352	5 778 000	-	1 710 789
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	-
Fordeelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	27 902 765	55 333 000	36 234 000	19 574 673
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	1 752 331	-	-	385 387
Utlån	2 610 000	1 229 000	320 000	6 006 758
Kjøp av aksjer og andeler (note 5)	630 447	560 000	550 000	579 837
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond (note 12)	13 255 938	11 339 000	11 265 800	13 096 168
Avsatt til bundne investeringsfond (note 12)	1 022 949	-	-	1 333 456
Sum finansieringstransaksjoner	19 271 665	13 128 000	12 135 800	21 401 606
Finansieringsbehov	27 475 267	46 104 000	29 404 000	25 803 236
Dekket slik:				
Bruk av lån	11 309 924	20 221 000	18 138 200	16 991 731
Salg av aksjer og andeler	20 000	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	3 081 280	-	-	4 017 734
Overført fra driftsregnskapet	10 000	10 000	-	29 896
Bruk av tidligere års udisponert	73 022	73 000	-	480 143
Bruk av disposisjonsfond (note 12)	400 000	400 000	-	20 000
Bruk av bundne driftsfond	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond (note 12)	10 881 040	25 400 000	11 265 800	4 336 755
Bruk av bundne investeringsfond	1 700 000	-	-	-
Sum finansiering	27 475 267	46 104 000	29 404 000	25 876 259
Udekket/udisponert	-	-	-	73 022

Udisponert i investeringsrekneskapen

Hemsedal kommune har eit høgt, ynskt aktivitetsnivå når det gjeld investeringar. Inkludert tidlegare budsjett for investeringar skulle kommunen har investert 49,555 mill. kroner i 2018.

Når kommunen ikkje makter å gjennomføre alle investeringar vil det ikkje vere problem å finansiere det som blir gjort. Inevsteringsrekneskapen er difor gjort opp i balanse.

Dei vesentlege avvika - INVESTERINGSUTGIFTER:

Overføringar – som for driftsbudsjettet vart ikkje mva. budsjettert for seg sjølv når det gjeld utgifter. Det er gjort frå budsjett 2018. Motposten er synt under punkt 4).

Dei vesentlege avvika - INVESTERINGSINNEKTER:

- 1) Sal av driftsmidlar og fast eigedom. Hemsedal har selt litt færre tomter enn budsjettert. Inntektene er vanskeleg å budsjettere og ein kan diskutere om ein skal budsjettere med inntektene i det heile teke. Regelen er uansett at tomtesalsinntekter blir sett av til ubunde investeringsfond. Slik er det i budsjettet frå og med 2019.
- 2) Overføringar med krav til motyting – gjeld i hovudsak anleggstilskot, statlege tilskot og ev. statleg refusjon. Også for slike inntekter er det utfordrande å budsjettere rett og det vil vere rimeleg å sette av inntektene til ubunde investeringsfond, ev. bunde investeringsfond for inntekter som må rapporterast bruk på.
- 3) Kompensasjon for meirverdiavgift (inntekt) – overføringar (utgift) gjeld same forhold: For investeringsutgifter som ikkje gjeld sjølvkost blir det rekna meirverdi og tilsvarande også momskompensasjons som inntekt.

Avviket har likevel lita betyding.

5 Økonomisk oversikt – endring arbeidskapital

	R 2018	R 2017
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	9 555 252	44 678 566
Endring ihendehaverobl og sertifikater	-	-
Endring kortsiktige fordringer	5 699 391	-20 030 909
Endring premieavvik	2 363 794	-290 052
Endring aksjer og andeler	-	-
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	17 618 436	24 357 605
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-3 697 127	-1 787 384
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B) (note 1)	13 921 309	22 570 220

6 Økonomisk oversikt – anskaffelse og anvendelse av midler

	R 2018	Reg. B 2018	Oppr. B 2018	R 2017
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	246 126 471	218 961 000	218 608 680	240 379 218
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	19 699 163	22 357 000	18 965 800	15 173 042
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	22 076 002	26 793 000	24 710 200	28 522 256
Sum anskaffelse av midler	287 901 637	268 111 000	262 284 680	284 074 516
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	239 844 212	222 313 000	220 034 983	226 115 016
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	27 902 765	55 333 000	36 234 000	19 574 673
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	15 061 427	11 389 000	10 470 219	17 122 877
Sum anvendelse av midler	282 808 404	289 035 000	266 739 202	262 812 565
Anskaffelse - anvendelse av midler	5 093 233	-20 924 000	-4 454 522	21 261 952
Endring i ubrukte lånemidler	8 428 076	-	-	1 308 269
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-	-	-	-
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Investerin	-	-	-	-
Endring i arbeidskapital	13 921 309	-3 038 110	450 890	22 570 220
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	41 758 860	27 380 000	14 238 800	47 575 985
Bruk av avsetninger	36 665 627	48 638 000	19 062 300	26 314 034
Til avsetning senere år	-	-	-	-
Netto avsetninger	5 093 233	-21 258 000	-4 823 500	21 261 952
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	10 939 261	10 393 000	10 382 211	11 040 510
Interne utgifter mv	10 939 261	10 393 000	10 382 211	11 040 510
Netto interne overføringer	-	-	-	-

7 Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 1A og 1B

Regnskapsskjema 1A - drift (heile 1.000 kroner)	R 2018	B 2018-REV	B 2018-OPPR	R 2017
Skatt på inntekt og formue	84 916	75 540	75 540	76 758
Ordinært rammetilskudd	67 567	72 162	72 162	69 845
Skatt på eiendom	5 785	6 340	6 340	7 135
Andre direkte eller indirekte skatter	2 728	2 830	2 830	2 727
Andre generelle statstilskudd	8 367	8 252	8 252	15 471
Sum frie disponible inntekter	169 363	165 124	165 124	171 935
Renteinntekter og utbytte	7 665	6 572	6 572	7 513
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	2 927	2 771	2 772	2 703
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	7 141	6 829	6 829	7 448
Netto finansinnt./utg.	-2 404	-3 028	-3 028	-2 638
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	13 068	13 143	75	14 267
Til bundne avsetninger	8 485	2 898	2 898	5 738
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	13 068	13 068	-	12 363
Bruk av ubundne avsetninger	5 790	5 700	3 800	2 339
Bruk av bundne avsetninger	4 753	3 997	3 997	6 775
Netto avsetninger	2 058	6 724	4 824	1 472
Overført til investeringsregnskapet	10	10	-	30
Til fordeling drift	169 007	168 810	166 919	170 739
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	-	-	-	-
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	169 007	168 810	166 919	170 739

Rekneskapsskjema 1A og 1B

Rekneskapsskjema 1A og 1B er oversyn som må følgje rekneskapen.

Rekneskapsskjema 1A - del A blir eit mål på dei økonomiske nettorammane som kommunestyret gir verksemdene for å drive med dei gode føremåla. Skatteinntekter og rammetilskot blir rekna med.

Motsvarande vil det vere ein del lovpålagte krav som kommunen må følgje. Dette gjeld t.d. avsetning til bundne fond som kjem i verksemdene, men som etter loven må setjast av. Det er ikkje kommunen sine pengar. Døme er sjølvkostinntekter og tilskot som ikkje vert nytta og som gjevar krev skal enten betalast attende eller nyttast neste år.

I Hemsedal er fordelinga av nettorammane for ein stor del knytt opp til den politiske organiseringa, sjølv om det finst unnatak.

1) Til fordeling drift:

For rekneskap 2018 syner rekneskapen at det har komme netto om lag det same til disposisjon som budsjettet:

	R 2018	B 2018-REV	B 2018-OPPR	R 2017
Til fordeling drift	169 007	168 810	166 919	170 739

Kommentar:

Hemsedal kommune fekk i 2018 om lag 4,781 mill. kroner meir i skatt og rammetilskot. Samstundes måtte kommunen sette av netto om lag 4,4 mill. kroner til bundne fond, sjølvkostfond, tilskot med bindingar og liknande.

Rekneskapsskjema 1B

I 2018 har både oppvekst og kultur samt helse- og omsorg hatt eit meirforbruk i 2018. Rådmannen med stab inkl. nytt område «Finans og anna» har hatt mindreforbruk. Teknisk har hatt store inntekter frå sjølvkostområdet der ganske mykje av inntektene etter regler om sjølvkost blir sett av til sjølvkostfond.

2) Rådmannen med sentraladministrasjon:

10 A - Sentraladm	R 2018	B 2018-KORR	B 2018-1	R 2017
Utgifter	21 795	22 906	29 521	35 836
Inntekter	-1 257	-1 009	-622	-16 789
Netto-utgifter	20 538	21 897	28 899	19 047
10 A - Finans - anna	R 2018	B 2018-KORR	B 2018-1	R 2017
Utgifter	14 013	17 020	10 382	-
Inntekter	-10 915	-11 448	-14 632	-
Netto-utgifter	3 098	5 572	-4 250	-

Rådmannen sitt område er ein sekkepost for ymse avvik gjennom budsjettet. Frå rekneskapet 2018 er sekkeposten som gjeld t.d. pensjon, avskrivning, renter og avdrag, pensjonsavrekning og liknande skilt ut. Då kan rådmannen med stab lettare bli vurdert ut frå si verksemd og ikkje noko som er utanfor rådmannen sin kontroll.

Pensjon blir budsjettet og rekneskapsført med ein relativt låg kostnad på dei forskjellige verksemdene og avviket mellom reell kostnad og rekneskapsført kostnad blir i rekneskapen rapportert på det nye område. Dette området har relativt god ramme til å dekke dette. Frå 2018 er moms-kompensasjon – inntekt ført på det einskilde ansvar og teneste.

Rådmannen har ikkje laga budsjettsak om dette, men endringa har ikkje endra på føremålet med verksemda. På den måten sparte rådmannen eit heilt år for å få netto-budsjettering også når det gjeld mva.

3) Kultur og oppvekst:

20 - Kultur og oppvekst	R 2018	B 2018-REV	B 2018-OPPR	R 2017
Utgifter	74 465	64 154	64 152	73 439
Inntekter	-15 342	-7 331	-6 812	-17 003
Netto-utgifter	59 123	56 823	57 340	56 436

Meirforbruket vil bli forklart i årsmeldinga.

4) Helse og omsorg:

30 - Helse og omsorg	R 2018	B 2018-REV	B 2018-OPPR	R 2017
Utgifter	82 800	74 028	73 804	75 749
Inntekter	-19 561	-12 886	-12 369	-16 189
Netto-utgifter	63 239	61 142	61 435	59 560

Meirforbruket vil bli forklart i årsmeldinga.

5) Teknisk:

40 - Teknisk	R 2018	B 2018-REV	B 2018-OPPR	R 2017
Utgifter	57 701	54 922	52 927	52 101
Inntekter	-40 618	-31 546	-29 432	-29 473
Netto-utgifter	17 083	23 376	23 495	22 628

Mindreforbruket vil bli forklart i årsmeldinga.

6) Totalt:

Alle avdelingar:	R 2018	B 2018-REV	B 2018-OPPR	R 2017
Utgifter	250 774	233 030	230 786	237 125
Inntekter	-87 693	-64 220	-63 867	-79 454
Netto-utgifter	163 081	168 810	166 919	157 671
Mindreforbruk (overskot)	5 926	-	-	13 068

8 Økonomisk oversikt – Regnskapsskjema 2A og 2B

Regnskapsskjema 2A - investering (heile 1.000 kroner)	R 2018	B 2018 - REV	B 2018-OPPR
Investeringer i anleggsmidler	27 903	55 333	36 234
Utlån og forskutteringer	2 610	1 229	320
Kjøp av aksjer og andeler	630	550	550
Avdrag på lån	1 752	-	-
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-
Avsetninger	14 279	11 339	11 266
Årets finansieringsbehov	47 174	68 451	48 370
Finansiert slik:			
Bruk av lånemidler	11 310	20 221	18 138
Inntekter fra salg av anleggsmidler	6 356	8 879	8 879
Tilskudd til investeringer	215	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	4 078	5 778	2 387
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	12 151	7 700	7 700
Andre inntekter	-	-	-
Sum ekstern finansiering	34 110	42 578	37 104
Overført fra driftsregnskapet	10	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	73	73	-
Bruk av avsetninger	12 981	25 800	11 266
Sum finansiering	13 064	25 873	11 266
Udekket/udisponert	-	-	-

Rekneskapsskjema 2B – neste side...

Brutto investeringer i anleggsmidler - spesifikasjon	R 2018	B 2018 - REV	B 2018-OPPR
002 - Ny GPS rover med målebok	-	240	300
004 - Avvik brannstasjon, lager/verksted teknisk	161	425	-
005 - Investering bygg, jfr. Plan for vedlikehold/inv	2 171	2 160	2 700
007 - Veglys	165	640	800
008 - Utvikling sentralskole + HBU	1 395	1 600	2 000
012 - Kjøp av IT utstyr til skole/barnehage/kulturskole	132	187	234
019 - Avvanning Ulsåk RA	-	1 500	1 500
020 - Tiltak gamle Venås bru - overtaking og sikring	-	240	-
022 - Etalering fleire kontor/oppgradering kommunehuset	523	400	-
030 - Ombygging vannforsyning Holdeskaret/Holdebakken	59	61	-
033 - Kjøp av biler	519	540	600
036 - Desinfiseringsmaskin	222	-	-
041 - Ny avløpsledning mellom Flaget - Fiskum	-	269	-
045 - Etablering av modulbarnehage Nibbi	304	400	-
049 - Tiltak trafikktryggleiksplan	562	400	500
057 - Bygdaheimen - velferdsteknologi	-	80	100
072 - VA - overvassledning Ulsåk - RV 52	2 758	-	-
094 - Grøndalsvegen	4 000	4 038	-
108 - Høgdebasseng Holdebakken	215	-	-
113 - Grunnkjøp	-	11 000	20 000
114 - Grunnkjøp BU7	58	9 000	-
139 - Ny innløpspumpestasjon Trøim RA	2 247	3 599	2 000
149 - Utbygging Svøo	1 261	-	-
160 - Rehabilitering ledningsnett (Ulsåk)	132	500	500
164 - EPC-bygg over 1.000 m2	4 289	7 071	-
228 - Utbygging VA-nett via Tinden	31	216	-
239 - Lettere gangveg Moavegen - Tuv	2 123	4 244	5 000
240 - Utbygging ambulanse / ombygging legekantor	498	745	-
NETTO - investert (i Budsjett er mva. inkl).	23 825	49 555	36 234
MVA med momskompensasjon	4 078	5 778	-
Totalt - investeringer	27 903	55 333	36 234

NOTER TIL

ÅRSREKNESKAPET

2018

Note 0 - Rekneskapsprinsipp, vurderingsregler og organisering (jfr. KRS 6)

Kommunerekneskapen er finansielt orientert, og skal syne alle økonomiske midlar som er tilgjengelege i året, og bruken av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasserast i det året som følgjer av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalingar, inntekter og innbetalingar i løpet av året som gjeld kommunen si verksemd, skal gå fram av drifts- eller investeringsrekneskapen i året, enten dei er betalt eller ikkje.

Rekneskapen er avlagt i samsvar med god kommunal rekneskapsskikk samt kommunale regnskapsstandardar (KRS) utgjeve av «Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS)».

Kommunen har ikkje marknadsbaserte verdipapir som inngår i ein handelsportefølje, dvs. verdipapir som løpande vurderast i forhold til kjøp og sal der ikkje realiserte gevinstar pr. 31.12 kan inntektsførast. Kommunen sine omløpsmidlar er vurdert etter lågaste verdis prinsipp av kostnader til anskaffing og verkeleg verdi.

Kommunen har ikkje periodisert variabel løn i desember ved å utgiftsføre påkomme, ikkje utbetalt variabel lønn, men rekneskapen inneheld 12 månader med variabel løn.

Fakturering av vesentlege inntekter for vatn, avløp, eigenbetaling barnehage osb. er periodisert til riktig rekneskapsår ut frå om inntekta er opptent pr. 31.12.2018.

Ved lånefinansiering av investeringar er ikkje renteutgiftene lagt til kostnad til anskaffing i samsvar med anbefalt løysing i KRS nr. 2.

Organisering av kommunen si verksemd

Den samla verksemda til kommunen er organisert innafor kommunen sin ordinære organisasjon med unntak av Hemsedal Energi KF, Kommunerevisjon IKS, Hallingdal brann- og redningsteneste IKS, Hallingdal Renovasjon IKS, Retura Val-Hall AS, Vinn AS, IKA Kongsberg, PPT Nedre Hallingdal IKS og Kommunehelsesamarbeid Vestre Viken. Desse selskapa legg fram sjølvstendige rekneskap.

I tillegg deltek kommunen i interkommunalt samarbeid som Regionrådet i Hallingdal, Skatteoppkrevaren i Hallingdal, Felles barnevern i Hallingdal, Felles legevaktsentral og nattlegevakt, IKT Hallingdal, Miljøretta helsevern i Hallingdal og Hallingdal Etablerersenter samt IS riksveg 52.

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Del 1 Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskapet

		Regnskap 2018	Regnskap 2017
Anskaffelse av midler			
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(600:670;700:780;800:895)	-246 126 471	-240 379 218
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(600:670;700:770;800:895)	-19 699 163	-15 173 042
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-22 076 002	-28 522 256
Sum anskaffelse av midler	U	-287 901 637	-284 074 516
Anvendelse av midler			
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	SUM(010:285;300:480) -690	239 844 212	226 115 016
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	SUM(010:285;300:480) -690	27 902 765	19 574 673
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	SUM(500:529)	15 061 427	17 122 877
Sum anvendelse av midler	W	282 808 404	262 812 565
Anskaffelse - anvendelse av midler	U+W	-5 093 233	-21 261 951
Endring i ubrukte lånemidler	Bal: 2.91(Rt) - 2.91(Rt-1)	-8 828 076	-1 308 269
Endring i arbeidskapital		-13 921 308	22 570 220

Del 2 Endring i arbeidskapital balansen

Tekst	Konto	Regnskap 2018	Regnskap 2017
Omløpsmidler	2.1		
Endring kortsiktige fordringer	2.13 - 2.17	5 699 391	-20 030 909
Endring aksjer og andeler	2.18	-	-
Premieavvik	2.19	2 363 793	-290 052
Endring sertifikater	2.12	-	-
Endring obligasjoner	2.11	-	-
Endring betalingsmidler	2.10	9 555 252	44 678 566
Endring omløpsmidler		17 618 436	24 357 605
Kortsiktig gjeld	2.3	-	-
Endring kassekredittlån	2.31	-	-
Endring annen kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	3 661 444	2 110 056
Premieavvik	2.39	35 684	-322 672
Endring arbeidskapital		13 921 308	22 570 220

Note 2 - Ytingar til leing og revisor

Godtgjersle til revisor

Utgifter er fordelt som følgjande:

	R 2018	R 2017
Rekneskapsrevisjon inkl.attestasjonar og bistand	181 725	195 837
Attestasjon	20 020	34 964
Pasientrekneskap	0	2 220
Forvaltningsrevisjon	4 165	207 768
Særattestasjonar	15 785	28 118
Bistand	11 166	61 243
Styrearbeid/kontrollutval	44 554	38 017
Sum	277 415	568 167

Ytingar til ordførar

Godtgjersle til ordførar	R 2018	R 2017
Godtgjering - 12 månader	852 460	829 239
Anna godtgjering (telefon, breiband, anna)	4 392	4 392

Ytingar til rådmann

Ytingar til rådmannen	R 2018	R 2017
Løn (grunnlag for ferieåpenger -ltr. oppgåve)	795 385	668 774
Anna godtgjering (telefon, breiband, anna)	4 392	2 562
Pensjon (berekna frå 16,0% og avrunda)	127 000	107 000

Note 3 - Pensjon

Pensjonsordninga i Hemsedal kommune.

Hemsedal har kollektiv pensjonsordning i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) og SPK (Statens pensjonskasse) som sikrar ytingsbasert pensjon for tilsette i kommunen. Ordninga omfattar alders og utførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% saman med folketrygda. Pensjonane blir samordna med utbetalingar frå NAV.

Hemsedal kommune har vald å ha 100% utjamning for AFP ordning, dvs. at kommunen har ingen vidare forpliktingar knytt til denne ordninga.

Rekneskapsføring av pensjon

Etter §13 i rekneskapsforskrifta skal driftsrekneskapa belastast med pensjonskostnadar som er rekna ut frå langsiktige føresetnader om avkasting, lønsvekst og G-regulering.

Pensjonskostnadar reknast på ein annan måte enn pensjonspremien som blir betalt til pensjonsordninga.

Forskjellen mellom betalt premie og berekna pensjonskostnad blir kalla premieavvik.

Premieavviket inntektsførast eller utgiftsførast i driftsrekneskapet. Premieavviket amortiserast heilt eller delvis året etter. Frå og med 2014 blir premieavviket amortisert med 1/7 pr. år. Frå 2011 til 2013 1/10 pr. år og frå 2002 til 2010 med 1/15 pr. år. Dette er ein rein papirtransaksjon som må forklarast i årsmelding og som anna note.

Pensjonsmidlane og pensjonsforpliktning er ført opp i balansen under anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Utrekningsvilkår (§13-5)

	KLP	SPK
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventa lønsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventa G-regulering/pensjonsregulering	2,97 %	2,97 %
Forventa avkastning	4,50 %	4,20 %

KLP 2018

PENSJONSKOSTNADER	2017	2018		2017	2018
Årets opptjening	10 680 685	11 055 163			
Rentekostnad	8 836 482	9 251 907			
Brutto pensjonskostnad	19 517 167	20 307 070			
Forventet avkastning	-8 238 046	-9 149 698			
Netto pensjonskostnad	11 279 121	11 157 372			
Sum amortisert premieavvik	1 408 683	1 468 687			
Administrasjonskostnad	777 601	850 909			
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	13 465 405	13 476 968			
			PREMIEAVVIK		
			Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	13 518 354	15 941 508
			Administrasjonskostnad	-777 601	-850 909
			Netto pensjonskostnad	-11 279 121	-11 157 372
			Premieavvik	1 461 632	3 933 227

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og beregnet akkumulert premieavvik og beregningsforutsetningene (§ 13-1 nr. E):

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2017	31.12.2018
Brutto påløpt forpliktelse	226 123 145	236 446 895
Pensjonsmidler	194 050 727	215 918 922
Netto forpliktelse før arb.avgift	32 072 418	20 527 973

SPK 2018

PENSJONSKOSTNADER	2017	2018		2017	2018
Årets opptjening	2 185 693	2 312 343			
Rentekostnad	1 353 391	1 425 067			
Brutto pensjonskostnad	3 539 084	3 737 409			
Forventet avkastning	-1 010 716	-1 058 476			
Netto pensjonskostnad	2 528 368	2 678 933			
Sum amortisert premieavvik	34 281	42 779			
Administrasjonskostnad	74 669	77 703			
Samlet kostnad (inkl. administrasjon)	2 637 318	2 799 415			
			PREMIEAVVIK		
			Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	2 613 621	2 439 610
			Administrasjonskostnad	-74 669	-77 703
			Netto pensjonskostnad	-2 528 368	-2 678 933
			Premieavvik	10 584	-317 026

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2017	31.12.2018
Brutto påløpt forpliktelse	37 373 850	39 364 079
Pensjonsmidler	-26 344 855	-27 441 235
Netto forpliktelse før arb.avgift	11 028 995	11 922 845

Note 4 - Anleggsmidler

	EDB-utstyr,	Anleggsmaskiner	Brannbiler	Boliger, skoler,	Adm.bygg.	Tomte	Immaterielle	Sum
	kontor, maskiner		tekniske anlegg	veier	sykehjem mv	områder	eiendeler	
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	ingen		
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	lineær	lineær			
Anskaffelse 1.1.2018	2 678 876,15	7 619 123,06	33 365 462,77	148 647 352,93	54 760 236,42	27 283 761,20		274 354 812,53
Årets tilgang	164 380,00	6 726 747,47	5 387 680,10	10 596 326,28	3 695 186,81	1 332 444,01		27 902 764,67
Årets avgang	-	-	-	-	-	5 899 705,00		5 899 705,00
Anskaffelseskost 31.12.2018	2 843 256,15	14 345 870,53	38 753 142,87	159 243 679,21	58 455 423,23	22 716 500,21	-	296 357 872,20
Akk.avskrivninger pr.31.12.2018	361 975,28	710 025,06	2 835 157,36	5 239 338,12	1 756 159,56			10 902 655,38
Bokført verdi pr.31.12.2018	2 481 280,87	13 635 845,47	35 917 985,51	154 004 341,09	56 699 263,67	22 716 500,21	-	285 455 216,82
Årets avskrivninger	-	-	-	-	-	-	-	0
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-	
Tap ved salg av anleggsmidler								
Gevinst ved salg av anleggsmidler								

Note 5 - Aksjer og andelar

Selskapsnamn	Tal aksjer	Pålydande	Bokført verdi	Bokført verdi
			31.12.2018	31.12.2017
Hallingdal Kraftnett AS	1)		360 000	0
Vinn Industrier AS		1	5 000	5 000
Kommunekraft AS		1	1 000	1 000
Hemsedalbruket AS		15	5 000	75 000
Husfliden Hallingdal AS (tidl. Hallingdal Husflid L/L)			1 000	1 000
Hemsedal Bioenergi AS		1000	10 000	1 000 000
Nice View Studio AS	2)		0	400 000
Strupa-Gravset Hyttefelt AS		5	15 000	85 000
Hemsedal Alpine Arrangement AS	3)		0	20 000
Hemsedal Aktivitetsanlegg AS	4)	33	300	9 900
Kommunerevisjon IKS			124 950	124 950
Egenkapitalinnskudd KLP			5 226 458	4 605 911
Egenkapitalinnskudd Vestviken 110 IKS			12 890	12 890
			6 901 198	6 330 751

1) Overført aksjekapital fra Hemsedal Energi KF - fra 2018. Hemsedal Energi AS

2) Selskapet er opphørd, verdi skrive ned

3) Selskapet er opphørd, pengane er attendeført Hemsedal kommune

4) K-sak 69/2018

Note 6 - Sal av finansielle anleggsmiddel

Hemsedal kommune har ikkje seld finansielle anleggsmidler i 2018.

Note 7 - Langsiktig gjeld

Alle tal i heile 1.000 kroner

	Restgjeld 31.12.18	Restgjeld 31.12.17	Avdrag 2018	Gj.sn. Attstående løpetid (år)
Kommunalbanken	152 408	158 999	6 591	24,1
Husbanken	10 746	10 499	1 752	6,0
Lindorff/Opplysningsv.fond	-	-	-	
Sparebank 1	-	-	-	
KLP Kommunekreditt	20 887	3 299	583	5,7
SUM BOKFØRT LANGSIKTIG GJELD	184 041	172 797	8 926	19,4

Spesifikasjon - gjeldsarter	Restgjeld 31.12.18	Restgjeld 31.12.17
Lån til vidareformidling - Startlån	8 793	8 647
Lån til vidareformidling - idrettslag	471	2 087
Lån til vidareformidling - Utmarkslag	1 091	91
Sjølvkostlån - stipulert	40 000	40 000
Kommunale lån - egne inv.	133 686	121 972
SUM BOKFØRT LANGSIKTIG GJELD	184 041	172 797

Fordeling langsiktig gjeld etter renteform	Restgjeld 31.12.18	Restgjeld 31.12.17	Gj.sn.rente %
Langsiktig gjeld med fast rente	18 138	-	2,06 %
Langsiktig gjeld med flytande rente	165 903	172 796	1,70 %

Langsiktig gjeld med fast rente	Restgjeld 31.12.18	Rentebinding til	Rentesats
KLP Bank - 2018	18 138	01.10.2021	2,06 %

Note 8 - Avdrag på lån – minste tillatte avdrag

Kommune: Hemsedal 2018

4. Beregning av minste tillatte avdrag på lån jf KL § 50 nr 1 og 2 (dvs lån til egne investeringer)

Kapittel	Balanseregnskapet	01.01.2017	01.01.2018
LG	Sum langsiktig gjeld ekskl pensjonsforpliktelser		172 796 465
	Lån til videreutlån skal trekkes fra:		
2.22xx	Mem.kto ubrukte lånemidler til videre utlån og forskudd ¹³	2 413 500	
2.99xx	Anleggsfordringer lånefinanserte utlån og forskutteringer	8 595 505	
2.55xx	Bundne investeringsfond til avdrag på lån	1 352 408	
	Sum	12 361 413	12 361 413
	Sum langsiktig gjeld til beregning minste tillatte avdrag		160 435 052
AM	Anleggsmidler:		
2.27....	Faste eiendommer og anlegg		236 677 956
2.24...	Utstyr, maskiner og transportmidler		10 393 095
	Lånefin tomter ^{*1}	Ansk.kost	Akk.avskrivning
2.27...	Bokført verdi tomter 1.1	0	0
	Sum anleggsmidler		247 071 051
A	Årets avskrivninger jf øk.oversikt drift		10 902 655

Beregning av minste tillatte avdrag (ut fra forenklet brøk):			
Sum langsiktig gjeld / bokført verdi anl.midler * årets avskrivninger =			
LG Langsiktig gjeld	AM Anleggsmidler 1.1.	A Avskrivn	Minste tillatte avdrag
160 435 052	247 071 051	10 902 655	7 079 615
Faktisk betalt avdrag i året			7 141 242
Betalt mer enn minste tillatte avdrag:			61 627

Beløpet skal være positivt, det skal være betalt mer enn minste tillatte avdrag i året.
Informert om minste tillatte avdrag i anbefalt note.

* 1 - Tomter skal være aktivert særskilt. Hvis kommunen ikke kan dokumentere at tomten ble lånefinansiert ved anskaffelsen, så skal hele tomteverdien trekkes ut av bokført verdi Faste eiendommer og anlegg. Hvis tomt skal med i vektning, skal tomten tas med til bokført verdi med beregnet tenkt avskrivning lineært over 50 år.

*3 - Det skal ikke gjøres fradrag for ubrukte lånemidler (for øvrig).

Dato og Sted: Hemsedal 11.03.2019

Note 9 - Garantiansvar

Gitt overfor	Hallingdal Renovasjon IKS		Beløp pr. 31.12		Utløper år
	Opprinnelig garanti	Rest-garanti 2018	2018	2017	
lånenummer 20100424	45 000 000	27 000 000	2 846 000	3 083 000	2030
lånenummer 20120184	20 000 000	13 500 000	1 423 000	1 528 000	2032
lånenummer 20120644	4 500 000	2 499 690	263 000	282 000	2032
lånenummer 20130238	6 300 000	3 286 990	346 000	404 000	2024
lånenummer 20140140	4 850 000	-	-	153 000	
lånenummer 20140141	6 300 000	4 882 500	515 000	548 000	2034
lånenummer 20150318	2 750 000	-	-	174 000	
lånenummer 20150319	5 100 000	4 335 000	457 000	484 000	2035
lånenummer 20160279	2 100 000	-	-	155 000	
lånenummer 20160280	6 600 000	5 775 000	609 000	643 000	2036
lånenummer 20170263	10 000 000	8 125 000	856 000	988 000	2025
lånenummer 20170264	9 500 000	8 142 860	858 000	1 001 000	2024
lånenummer 20180117	11 100 000	10 447 060	1 101 000	-	2026
Sum garantiansvar	134 100 000	87 994 100	9 274 000	9 443 000	

Gitt overfor	IKA Kongsberg IKS		Beløp pr. 31.12		Utløper år
	Opprinnelig garanti	Rest-garanti 2018	2018	2017	
KBN-20140635	105 268 000	94 742 000	945 000	1 010 000	
KBN-20170387	42 660 000	42 120 000	420 000	-	
Sum garantiansvar	105 268 000	94 742 000	1 365 000	1 010 000	

1) Det kan se ut som vi tidligere har brukt feil gjeld som utgangspunkt for beregning av garantiansvar IKA Kongsberg IKS

Note 10 - Anna vesentleg forplikting

Kommunen har ingen andre vesentlege forpliktingar pr.31.12.2018

Note 11 - Finansielle egedelar og forpliktingar

Kommunen har ingen finansielle egedelar og forpliktingar som ikkje er nemnd i balansen

Note 12 - Avsetninger og bruk av fond

Disposisjonsfond	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2018</i>	-44 905 099
Avsetning til fondet - 15400	-13 068 203
Bruk av fondet i driftsregnskapet - 19400	5 790 000
Bruk av fondet i investeringsregnskapet - 09400	400 000
<i>Beregnet beholdning 31.12.2018</i>	-51 783 302
<i>Beholdning i balanse 31.12.2018</i>	-51 783 302

Bundne driftsfond inkl. næringfond	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2018</i>	-12 626 962
Avsetning til fondet - 15500	-8 484 876
Bruk av fondet i driftsregnskapet - 19500	4 753 362
<i>Beregnet beholdning 31.12.2018</i>	-16 358 476
<i>Beholdning i balanse 31.12.2018</i>	-16 358 476

Ubundne investeringsfond	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2018</i>	-23 498 610
Avsetning til fondet - 05480	-13 255 938
Bruk av fondet i investeringsregnskapet - 09480	10 881 040
<i>Beregnet beholdning 31.12.2018</i>	-25 873 508
<i>Beholdning i balanse 31.12.2018</i>	-25 873 508

Bundne investeringsfond	Beløp:
<i>Beholdning 1.1.2018</i>	-4 263 268
Avsetning til fondet - 05580	-1 022 949
Bruk av fondet i driftsregnskapet - 09580	1 700 000
<i>Beregnet beholdning 31.12.2018</i>	-3 586 217
<i>Beholdning i balanse 31.12.2018</i>	-3 586 217

Note 13 - Strykingar og rettingar

Driftsrekneskapet er avslutta med mindreforbruk, det har ikkje vore naudsynt med strykingar

Note 14 - Endring av rekneskapsprinsipp og rekneskapsmessig meirforbruk

Verknad av endring i rekneskapsprinsipp blir ført mot egne eigenkapitalkontoar for endring av rekneskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoar kan ikkje disponerast og negativ saldo skal ikkje dekkast inn

Konto for endring av regnskapsprinsipp	31.12.2018	31.12.2017
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)- feriepengar 1992	-2 438 650	-2 438 650
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift) landbrukskontoret 1994	-47 469	-47 469
Sum	-2 486 119	-2 486 119

Note 15 - Kapitalkonto

KAPITALKONTO			
01.01.2018 Balanse (underskudd i kapital)	0,00	01.01.2018 Balanse (kapital)	75 305 898,23
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	5 899 705,00	Aktivering av fast eiendom og anlegg	21 011 637,20
Nedskrivninger fast eiendom	0,00	Oppskrivning av fast eiendom	0,00
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	9 791 881,36		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	6 891 127,47
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0,00
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	1 110 774,02	Kjøp av aksjer og andeler	630 447,00
Salg av aksjer og andeler	20 000,00	Oppskrivning av aksjer og andeler	360 000,00
Nedskrivning av aksjer og andeler	400 000,00	Utlån formidlings/startlån	1 610 000,00
Avdrag på formidlings/startlån	1 465 280,00	Utlån sosial lån	0,00
Avdrag på sosial lån	0,00	Utlån egne midler	1 000 000,00
Avdrag på utlånte egne midler	1 616 000,00	Utlån næring	0,00
Avdrag på næringsutlån	0,00	Oppskrivning utlån	0,00
Avskrivning sosial utlån	0,00	Avdrag på eksterne lån	8 893 573,00
Avskrevet andre utlån	0,00	Urealisert kursgevinst utenlandslån	0,00
Bruk av midler fra eksterne lån	11 309 924,48	UB Pensjonsmidler (netto)	22 964 575,00
Urealisert kurstap utenlandslån	0,00	Estimatawik pensjonmidler	0,00
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	12 313 979,00	Reversing nedskrivning av fast eiendom	0,00
Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	-1 128 963,00	Aga netto pensjonsmidler/forpliktelse	0,00
Estimatawik pensjonforpliktelse	0,00	Reversing nedskrivning av utstyr, mask	0,00
31.12.2018 Balanse Kapitalkonto	95 868 677,04	31.12.2018 Balanse (underskudd i kapital)	0

Note 16 - Gebyrfinansierte sjølvkosttenester - etterkalkyle 2018

Etterkalkyla for 2018 er utarbeida i samarbeid med Momentum Selvkost AS.

Etterkalkyle selvkost 2018	Vann	Avløp	Slam- tømming	Renovasjon	Totalt
Gebyrinntekter	6 923 094	11 725 908	1 623 267	6 432 042	26 704 311
Øvrige driftsinntekter	165 824	182 882	3 816	7 936	360 458
Driftsinntekter	7 088 918	11 908 790	1 627 083	6 439 978	27 064 769
Direkte driftsutgifter	3 815 594	5 820 574	1 764 091	5 961 339	17 361 598
Avskrivningskostnad	1 181 826	2 518 528	0	19 914	3 720 268
Kalkulatorisk rente (2,37 %)	534 409	766 418	0	21 474	1 322 301
Indirekte netto driftsutgifter	305 852	300 386	158 807	206 792	971 837
Indirekte avskrivningskostnad	1 504	1 783	163	295	3 745
Indirekte kalkulatorisk rente (2,37 %)	34	41	4	7	86
Driftskostnader	5 839 219	9 407 730	1 923 065	6 209 820	23 379 834
Resultat	1 249 699	2 501 060	-295 982	230 158	3 684 935
Kostnadsdekning i %	121,4 %	126,6 %	84,6 %	103,7 %	115,8 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd 01.01	440 343	2 239 793	-675 862	-81 146	1 923 128
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 249 699	2 501 060	-295 982	230 158	3 684 935
+/- Kalkulert renteinntekt/-kostnad selvkostfond (2,37 %)	25 245	82 721	-19 525	804	89 245
Selvkostfond/fremførbart underskudd 31.12	1 715 287	4 823 574	-991 369	149 816	5 697 308

Note 17 - Usikre forpliktingar, betinga eigedelar og hendingar etter balansedagen

Det er ikkje ført nokre kjente postar eller transaksjonar etter at rekneskapen vart avslutta

Note 18 - Vesentlege postar

Det er ikkje gjort slike transaksjonar i 2018

Note 19 - Verknad av endring av rekneskapsprinsipp, rekneskapsestimat og korr. av tidlegare års feil

Det er ikkje gjort slike endringar i 2018

Note 20 - Etablering og avvikling av KF

Det er ikkje etablert eller avvikla kommunale føretak(KF) i 2018.

Med verknad 1.1.2019 blir Hemsedal Energi KF gjort om til AS, jfr. K-sak 74/2018.

Note 21 – Interkommunalt samarbeid

Selskap	Ansvar	Teneste	Deltakarar	Hemsedal sin dir. eigardel	Kjøp R 2018 (netto og avrunda)
KF'er eid av Hemsedal kommune					
Hemsedal Energi KF – kraft og overføring	Div.	Div.	Hemsedal kommune	100,0 %	2.828.000
Hemsedal Energi KF – utbytte	Div.	Div.	Hemsedal kommune	100,0 %	5.731.000
AS'er der Hemsedal kommune er medeigar					
Vinn AS – arbeidsplass	1000	2731	Alle Hallingdalskommunane	4,0 %	55.000

Interkommunale selskap – IKS					
Kommunerevisjon IKS – regnskapsrevisjon	1050	1101	Kommunane i Hallingdal og Valdres	8,3 %	181.000
Kommunerevisjon IKS – attestasjonar	1050	1101	Kommunane i Hallingdal og Valdres	8,3 %	36.000
Kommunerevisjon IKS – forvaltningsrevisjon og bistand	1050	1101	Kommunane i Hallingdal og Valdres	8,3 %	15.000
Kommunerevisjon IKS – styrearbeid/kontrollutval	1050	1101	Kommunane i Hallingdal og Valdres	8,3 %	45.000
PPT og OT nedre Hallingdal IKS	2010	2022/ 2112	Flå, Nes, Gol og Hemsedal kommune	15,22 %	1.289.000
Hallingdal Renovasjon IKS – renovasjon	3200	3551	Alle Hallingdalskommunane	10,54 %	5.541.000
Hallingdal Renovasjon IKS – slamtømming m.m.	3200	3501/ 3541	Alle Hallingdalskommunane	10,54 %	490.000
Hallingdal Brann og Redning IKS – brannberedskap	3100	3391	Ål, Gol og Hemsedal kommune	25,44 %	3.619.000
Hallingdal Brann og Redning IKS – tilsyn	3100	3382	Ål, Gol og Hemsedal kommune	25,44 %	872.000
Hallingdal Brann og Redning IKS – feiing	3100	3382	Ål, Gol og Hemsedal kommune	25,44 %	199.000
IKA Kongsberg AS – eiertilskudd	1100	1206	Kommunene i Buskerud, Vestfold og Telemark	0,997 %	274.000

Interkommunale § 27 – 28 – samarbeid (fordelt etter folketa)					
IKT Hallingdal	1100	1207	Alle Hallingdalskommunane	-	4.594.000
NAV Gol og Hemsedal – sosialkontortjenester	2610	2421	Gol og Hemsedal	-	938.000
NAV Gol og Hemsedal – Koordinering av tjenester for flykninger og innvandrere	2610	2422	Gol og Hemsedal	-	720.000
NAV Gol og Hemsedal – introduksjonsordningen	2610	2751	Gol og Hemsedal	-	2.393.000
NAV Gol og Hemsedal – økonomisk sosialhjelp	2610	2811	Gol og Hemsedal	-	865.000
NAV Gol og Hemsedal – økonomisk sosialhjelp flyktn.	2610	2812	Gol og Hemsedal	-	368.000
Skatteoppkrevaren i Hallingdal	1000	1202	Alle Hallingdalskommunane	-	566.000

Selskap	Ansvar	Teneste	Deltakarar	Hemsedal sin dir. eigardel	Kjøp R 2018 (netto og avrunda)
Interkommunale § 27 – 28 – samarbeid (fordelt etter folketal) - fortsetter					
Barnevernssamarbeid i Hallingdal – barnevernsteneste	2620	2441	Alle Hallingdalskommunane	-	1.794.000
Barnevernssamarbeid i Hallingdal – tiltak i heimen	2620	2511	Alle Hallingdalskommunane	-	994.000
Barnevernssamarbeid i Hallingdal – fosterheim	2620	2521	Alle Hallingdalskommunane	-	5.456.000
Miljøretta helsevern	2540	2331	Alle Hallingdalskommunane	-	100.000
Hallingdal sjukestugu - Intermediær avdeling	2700	2561	Alle Hallingdalskommunane	-	555.000
Legevaktordning – Gol og Hemsedal	2540	2412	Gol og Hemsedal	-	237.000
Legevaktordning – Øvre Hallingdal	2540	2412	Gol, Hemsedal, Ål og Hol	-	813.000

Interkommunalt samarbeid – anna organisering					
Regionrådet	1050	1004	Alle Hallingdalskommunane	-	350.000
SLT koordinator	1100	2424	Alle Hallingdalskommunane	-	58.000
Hallingdal Etablerersenter	3400	3252	Alle Hallingdalskommunane, Buskerud fylke	-	156.000
Hallinghelse	2700	2331	Alle Hallingdalskommunane	-	184.000
Stiftelsen Buskerudmuseene	2010	3751	Hallingdalskommunane, Buskerud fylke	-	99.000

Anna					
Hemsedal kyrkjelege fellesråd	2010	3901	Hemsedal		1.596.000

TOTALT 2018 – avrunda					44.011.000
------------------------------	--	--	--	--	-------------------